Lejla Dajić

04.09.2026. 13:12
Pogledano: 373 puta

Ekologija u islamu

Mir s prirodom ogledalo je mira u duši. Učeći o skladu u svijetu, gradimo nenasilan odnos prema svemu što živi, prepoznavajući u svakom biću Božiji znak koji traži zaštitu i uvažavanje.

Tags

Vjeronauk(a)

Organizacijski oblik nastave

Predmetna nastava 9. razred

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 minuta

Oblasti

Vjeronauk(a)

Predmet

Islamski vjeronauk

Ključne kompetencije

Građanska kompetencija

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Cilj: Razviti moralnu i ekološku svijest učenika te produbiti razumijevanje čovjekove uloge kao Božijeg namjesnika (halife) odgovornog za očuvanje prirode i uspostavljene ravnoteže na Zemlji.

Ishodi učenja i poučavanja:

Učenik/ca će moći da:

- objašnjava ulogu čovjeka kao namjesnika (halife) na Zemlji;
- analizira prirodu kao savršeno Božije djelo u kojem sve ima svoju mjeru i sklad;
- prepoznaje duhovne uzroke ekološkog nereda, poput pohlepe i zaborava Boga;
- opisuje posljedice ljudske agresije nad okolinom;
- navodi primjere očuvanja okoliša kao oblika bogosluženja (ibadeta);
- predlaže načine za postizanje mira s prirodom kroz umjerenost i odgovornost.

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1 Analiza teksta i diskusija

Nastavnica započinje razgovor s učenicima o pojmu ekologije, naglašavajući njeno osnovno značenje – dom. Zemlja se predstavlja kao zajednički dom stvoren u savršenom skladu i mjeri. Nastavnica prikazuje slike prirodne ljepote u kontrastu sa zagađenjem te postavlja pitanje: „Kako se ponašamo u svom domu, a kako prema Zemlji kao zajedničkom domu?“ Ističe kur’ansku zabranu sijanja nereda na Zemlji nakon što je na njoj red uspostavljen. Učenike uvodi u ulogu namjesnika, koji je odgovoran za očuvanje sklada, a ne samo za korištenje blagodati. Podijeliti učenicima tekst Zajednički dom pod Božijom mjerom.

Aktivnost 2 Prepoznavanje problema

Učenici samostalno ili u manjim grupama prepoznaju ekološke probleme u svojoj lokalnoj sredini (npr. zagađenje zraka, uništavanje zelenih površina…). Nakon razmjene ideja izdvajaju jedan problem koji smatraju najznačajnijim i koji će detaljnije analizirati u narednoj aktivnosti.

Aktivnost 3 Drvo problema (grupni rad)

Učenici rade u grupama i analiziraju odabrani ekološki problem koristeći metodu „Drvo problema“. Korijen (Uzroci): Upisuju duhovne uzroke poput sebičnosti, zaborava Boga i nezasitne trke za profitom. Stablo (Glavna nedaća): Sijanje nereda na Zemlji i kršenje Božije mjere. Krošnja (Posljedice): Grane predstavljaju bolesti, zagađen zrak, izumiranje vrsta i opći nemir u ljudskoj duši. Grupe predstavljaju rezultate svog rada, a učenici izvode zajedničke zaključke o analiziranom problemu.

Aktivnost 4 - Ekologija kao ibadet

Učenici kroz rad uviđaju da je ekološka svijest zapravo oblik bogosluženja (ibadeta). Čuvanje biljaka i životinja je izraz predanosti Bogu. Kur'an jasno poručuje: "Jedite i pijte, ali ne pretjerujte". Kur’an, kada govori o drveću i voću kao vrsti hrane za ljude i životinje, možemo vidjeti ljepotu kur’anskog opisa. ”Neka čovjek pogleda u hranu svoju; Mi obilno kišu prolivamo, zatim zemlju pukotinama rasijecamo i činimo da iz nje žito izrasta i grožđe i povrće, i masline i palme, i bašče guste, i voće i pića, na uživanje vama i stoci vašoj.” (Abese; 24-32)
Mirovna pedagogija uči da je ekološki mir temelj opstanka. Svaka grupa nudi „mirnodopski“ korak za ozdravljenje korijena, poput jačanja moralne odgovornosti i skromnosti. Time se učenici potiču da postanu aktivni namjesnici koji vraćaju red tamo gdje je narušen.
Ključna poruka: Mir s prirodom moguć je samo ako je čovjek u miru sa Stvoriteljem. Učenici shvataju da je ekološka kriza zapravo kriza morala. Za kraj, svako zapisuje jednu ličnu odluku kojom će od danas biti bolji čuvar Božijeg povjerenja.

Potrebni resursi
Udžbenik i izvorni tekstovi, slike industrijskog zagađenja i netaknute prirode, listovi za crtanje drveta problema, pribor za pisanje, prikazni listovi na ekranu i kur'anski ajeti koji govore o skladu i mjeri u prirodi, ppt.

Praćenje i procjenjivanje
/

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja
/

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme
/

Metode i tehnike
Metoda razgovora

Kockarenje

Collections
Priprema za čas - Osnovna škola

Mirovna pedagogija: kompendijum priprema za čas